

Tentin päivämäärä / Date of exam: 22.2.2013	
Opintojakson koodi, nimi ja tentin numero / The code and the name of the course and number of the exam: Johdon laskentatoimi	
Tentaattori(t) / Examiner(s): Janne Järvinen	
Sallitut apuvälineet / The devices allowed in the exam:	
☒ Laskin (ei graafinen/ohjelmoitava)/Calculator (not graphic, programmable) ☐ Sanakirja/Dictionary	
☐ Muu materiaali, tarkennettu alla/Other material, specified below	
Tenttiin vastaaminen / Please answer the questions ☒ suomeksi/ in Finnish ☐ englanniksi/ in English	
Kysymyspaperi on palautettava / Paper with exam questions must be returned: ☐ Kyllä/Yes ☒ Ei/No	

Tentissä on viisi samanarvoista kysymystä (max 30p).

Monivalintakysymyksessä (tehtävä 1) on vain yksi oikea vaihtoehto per kohta. Oikeasta vastauksesta saa yhden pisteen, väärästä -0.5 pistettä, ja vastaamatta jättämisestä 0. Tehtävän minimipistemäärä on 0.

Vastaa esseekysymyksiin (tehtävät 2 ja 3) käyttäen *täydellisiä virkeitä* (ei ranskalaisia viivoja tms.).

Laskut (tehtävät 4 ja 5) tulee esittää siten, että niistä voidaan todeta, miten lopputulokseen päädyttiin (välivaiheet näkyville). Tehtävän 4 pohja on annettu kysymyspaperissa. Älä kuitenkaan kirjoita kysymyspaperiin, vaan esitä lasku vastauspaperilla.

Menestystä !

1) Valitse monivalintatehtävistä 1.1-1.6. lähinnä oikea vastaus (vain yksi oikea vaihtoehto - vastaa erilliselle vastauspaperille).

1.1 Portaittainen (vasemmalta oikealle) vyörytys:

- Johtaa tukifunktion sisäiseen voittoon (ylijäämään) tai tappioon (alijäämään)
- Johtaa tukipalvelun käyttäjän kannalta helposti ennakoitavaan tulokseen, vaikka kustannuspaikkojen välisissä suhteissa olisikin muutoksia
- On mahdollista tehdä jälkikäteen ja suhteellisen pienin kustannuksin
- Mahdollistaa toisiaan palvelevien funktioiden keskinäisen resurssikäytön tarkan huomioimisen

1.2 Toimintolaskenta

- On yksinkertaisempaa kuin lisäyslaskenta, ja siksi käytetynpää
- On järkevintä käyttää silloin, kun välittömän työn osuus kokonaiskustannuksista on suuri
- On suosittua, koska toimintolaskentamallin voi rakentaa helposti taloushallintofunktion sisäisenä työnä
- On tyyppisesti täyskatteista, omakustannusarvojen laskentaa

1.3 Summalisäyslaskenta

- a) Perustuu kustannuspaikkakohtaiseen kustannusten tarkasteluun
- b) Johtaa helposti epätarkkaan kustannusten kohdistamiseen
- c) Käyttää tyypillisesti kohdistusperusteita, jotka kuvaavat yrityksen toimintojen suorittamisen lukumäärää tai suoritusaikaa
- d) On laskentafilosofia, missä kaikkia kustannuksia pidetään tuotteen välittöminä kustannuksina

1.4 Nettonykyarvomenetelmä (NPV)

- a) On teoreettisesti parempi menetelmä kuin sisäinen korkokanta
- b) Ei pysty aina tuottamaan oikeaa tulosta, kun kassavirtojen etumerkit vaihtelevat
- c) Käyttää tyypillisesti laskentakorkokantana yrityksen korollisen vieraan pääoman korkoa
- d) Diskonttaa projektin kirjanpidollisen nettotuloksen nykyarvoonsa käyttäen diskonttaustekijää

1.5 Täyskatteinen varaston arvostus

- a) Sisällyttää varaston arvoon tuotteen koko kustannusrakenteen (kaikki kustannukset)
- b) Voi johtaa tilanteeseen, missä raportoitu tulos kasvaa, vaikka myynti pienenee
- c) Tuottaa vähemmän insentiivejä ylituotantoon kuin katetuottolaskentaan perustuva arvostus.
- d) On menetelmä, missä oman pääoman kustannukset sisällytetään varaston arvoon.

1.6 Suoritekalkyylityypeistä:

- a) Keskimääräiskalkyyli kohdistaa ylikapasiteetista aiheutuvat kustannukset tuotteille
- b) Keskimääräiskalkyylin laskeminen edellyttää kustannusten jaottelemista muuttuviin ja kiinteisiin
- c) Normaalkalkyyllissä jaetaan toteutuneet kustannukset suoritemäärällä
- d) Minimikalkyyllissä lasketaan tuotteen tehokkain mahdollinen valmistusarvo

- 2) Kirjanpidon kulujen ja kustannuslaskennan kustannusten välisestä yhteydestä:
- a. Määrittele *kustannus* ja *kulu* (eksaktisti).
 - b. Mitkä ovat tyypillisimmät erät, joihin tehdään muutoksia kun kirjanpidon kuluja käytetään jälkilaskennassa kustannuksina.
 - c. Miten kohdassa b) mainittuja poikkeuksia voidaan perustella (ts. miksi näin tehdään)
- 3) Kustannuspohjainen hinnoittelu Druryn mukaan.
- a. Kuvaile kustannuspohjaista hinnoittelua? Miten hinnoittelun pohjana olevat kustannukset lasketaan, ja mihin kustannuksiin hinnoittelu voi perustua?
 - b. Miten kustannuspohjaisen hinnoittelun käyttöön vaikuttaa yrityksen tilanne (hinnanottaja vs. -asettaja) ja päätöksentekohorisontti?
 - c. Millaisiin yrityksiin menetelmä todennäköisimmin sopii ja mitä voidaan pitää menetelmän heikkouksina ja vahvuuksina?

- 4) Yrityksellä on mahdollisuus investoida toiseen kahdesta projektivaihtoehdosta. Projektien kassavirtojen ja vuotuisten voittojen oletetaan jakautuvan alla olevan taulukon mukaisesti.

	Projekti 1		Projekti 2	
Hankintameno	€130 000		€150 000	
Projektin kesto	5 vuotta		5 vuotta	
	Voitto €	Kassavirta €	Voitto €	Kassavirta €
Vuosi 1	25 000	40 000	25 000	40 000
Vuosi 2	35 000	50 000	20 000	35 000
Vuosi 3	30 000	45 000	75 000	90 000
Vuosi 4	25 000	40 000	25 000	40 000
Vuosi 5	25 000	40 000	25 000	40 000

Yrityksen keskimääräinen pääoman kustannus (WACC) on 16 %, jäännösarvo projektin päätyttyä on 0.

Auta yritystä valitsemaan investoinneista kannattavampi, laskemalla molemmille projektille

- takaisinmaksuaika, käyttäen takaisinmaksuajan menetelmää. (2p)
 - nettonykyarvo, käyttäen nykyarvomenetelmää (NPV). (3p)
 - Kumpi projekteista yrityksen kannattaisi valita, perustele lyhyesti. (1 p)
- (6p)

- 5) CJD Ltd valmistaa muovisia komponentteja autoteollisuudelle. Alla ovat budjetoidut tiedot kolmelle tärkeimmälle muovikomponentille:

	W € per kpl	X € per kpl	Y € per kpl
Myyntihinta	200	183	175
Välitön materiaali	50	40	35
Välittömät palkat	30	35	30
Tuotetut / myydyt yksiköt	10 000	15 000	18 000

Toimintojen kokonaismäärät kolmelle komponentille ovat seuraavat:

	W	X	Y
Tilausten määrä	1200	1800	2000
Asetusten määrä	240	260	300

Välilliset kustannukset ovat seuraavat:

Vastaanotto/tilausten tarkastus	€ 1 400 000
Tuotannon aikataulut/koneiden asetus	€ 1 200 000

Laske suunniteltu tuotto per yksikkö jokaiselle kolmelle tuotteelle toimintolaskentaa hyväksikäyttäen.

(6p)

(Huom! Muista esittää myös laskun välivaiheet)

